

DISSERTATIO ENTOMOLOGICA, 22

INSECTA FENNICA

ENUMERANS,

CUJUS PARTICULAM DECIMAM,

CONS. AMPL. FACULT. PHILOS. ABOËNSIS,

PRÆSIDE

CAROLO REGINALDO SAHLBERG,

*Phil. & Med. Doct. Oecon. & Hist. Natur. Prof.
Publ. & Ord. Collegii Imp. Med. Assess. Societt. Imp.
Nat. Studios. Moscov. & Nat. Scrut. Lips. nec non
Soc. Imp. Oecon. Fenn. Membro,*

PUBLICÆ SUBMITTIT CENSURÆ

PRO LAUREA

EWALDUS ERLANDUS ROSENBACK,

Stip. Publ. Satacundensis.

In Auditorio Juridico die 10 Maji 1823.

h. p. m. s.

ABOÆ, Typis FRENCKELLIORUM.

T h e s e s.

I.

Numerum specierum Insectorum, instituta ab Entomologis per varias mundi plagas pervestigatione, fructuosa non minus quam indefessa, eo usque jam esse auctum, ut numero cæterorum Animalium omnium, hætenus cognitorum, vix cedat, haud difficile perspiciet quisque Zoographiæ peritus.

II.

Ex hoc ipso autem numero specierum detectarum, omnino immenso, factum est, ut, necessitate haud facile evitanda coacti, in Generibus quoque novis conformandis, operam suam curamque ponerent recentiores Entomologi.

III.

Qui itaque, amore Nomenclaturæ a Cel. a Linné propositæ, vel justa Nominis hujus veneratione capti, operam recentiorum, Generibus Insectorum novis creandis adhibitam, non solum supervacaneam judicaverint, sed etiam studium Entomologiæ, numero Generum aucto, difficilius redditum esse contenderint, injuriam profecto Entomographis nostri ævi laudatissimis inferunt maximam.

IV.

Inter Genera Insectorum, a Cel. Linné constituta quæ, ob summam Specierum sub iis collocatarum affinitatem, diutissime vel integra manserunt, vel rarius saltem in plura divisa sunt, *Elateris* Genus haud infimum occupat locum.

V.

Eucnemidis autem Genus eo majori jure ab *Elateribus* sejungendum esse credimus, quod species sub illo relatæ, non tantum habitu corporis structuraque ab his differant, sed etiam facultate elastice resiliendi carere videantur.

26. *E. Bructeri*: oblongus fusco-æneus convexus, thorace breviori punctato, elytris punctatissimis obsolete striatis, pedibus fusco-pallidis.

Schönh. Synon. 3. 310. 213.

Elater minutus. Payk. Faun. Sv. 3. 40. 46.

Habitat in graminosis aridis, sat frequens.

27. *E. riparius*: brevis latus fusco-æneus nitidus, elytrorum striis impunctatis, antennarum basi pedibusque rufo-testaceis.

Schönh. Synon. 3. 310. 209.

Habitat in humidis, sub lapidibus, & ad ripas aquarum passim.

Obs. Color interdum plus minus nigrescit.

28. *E. rivularius*: brevior niger, supra subæneus, antennis, pedibus, thoracis angulis posticis elytrorumque margine rufo-ferrugineis.

Schönh. Synon. 3. 310. 210.

Habitat in Lapponia, ad rivulos minus frequens.

29. *E. costalis*: brevior convexus, fusco-æneus pubescens, elytris creberrime punctulatis, posterior dilatatis, margine inflexo ferrugineo.

Schönh. Synon. 3. 310. 212.

Habitat in Bothnia Orientali rarius.

30. *E. affinis*: elongatus niger depressus subpubescens, thorace oblongo punctulatissimo, elytrorum striis lævibus, antennis simplicibus.

Schönh. Synon. 3. 278. 71.

Habitat in Bothnia Orientali & Fennia australi rarius.

31. *E. niger*: oblongus niger nitidus fusco-hirtus, elytris leviter striatis, basi sulcatis, antennis serratis.

Schönh. Synon. 3. 278. 72.

Habitat in pratis sylvaticis passim.

32. *E. fulvipes*: elongatus nigro-piceus pubescens, antennis obtuse serratis fusco-testaceis, pedibus ferrugineis, thorace brevi, elytris longissimis attenuatis.

Schönh. Synon. 3. 287. 112.

E. ater castanipes. Payk. Faun. 3. 23. 27.

Var. b. Rufo-piceus totus, subtus dilutior.

Schönh. Synon. 1. c. var β.

Var. c. Duplo minor, antennis paullo longioribus, pedibus obscure ferrugineis; forte mas.

Habitat in truncis putridis & sub cortice arborum emortuarum, frequens.

33. *E. ruficaudis*: nigro-fuscus pubescens, thorace lineari-elongato, elytris piceis, abdominis marginibus anoque rufo-ferrugineis.

Schönh. Synon. 3. 288. 114.

Elater obscurus. Payk. Faun. 3. 2. 2.

Habitat in pratis sylvaticis, præsertim in foliis Sorbi, passim.

34. *E. vittatus*: fusco-piceus pubescens, thorace lineari - elongato, antennarum basi, thoracis limbo, elytrorum vitta lata, ano pedibusque testaceis.

Schönh. Synon. 3. 288. 116.

Var. b. Thoracis angulis tantum testaceis, elytris fuscis apice testaceis.

Schönh. Synon. 1. c. var β.

Habitat in pratis sylvaticis, præsertim coryletis, minus frequens.

35. *E. subfuscus*: lineari-elongatus nigricans pubescens, antennis, ore, thoracis limbo, elytris, ano pedibusque ferrugineo-testaceis.

Schönh. Synon. 3. 289. 117.

Elater linearis. Payk. Faun. 3. 3. 4.

Var. b. Ferrugineo - testaceus, vertice, thoracis disco, pectore abdominisque basi nigro-piceis.

Schönh. Synon. 1. c. var β.

Var. c. Ferrugineo - testaceus, lineola tantum thoracis media fusca.

Habitat in foliis fruticum & Betulæ, in pratis sylvaticis, sat frequens.

36. *E. Scrutator*: oblongus niger, antennis longioribus serratis, elytris tarsisque testaceis, thorace medio dilatato.

Schönh. Synon. 3. 291. 122.

Elater testaceus. Payk. Faun. 3. 13. 16.

Var. b. Thoracis margine antico, angulisque posticis rufo-testaceis.

Schönh. Synon. 1. c. var β.

Habitat in Fennia australi, rarius.

Sect. 2. Fronte æquali subconvexa.

37. *E. sanguineus*: ater hirtus, thorace convexiori obsolete canaliculato, elytris sanguineis immaculatis, tarsis piceis.

Schönh. Synon. 3. 299. 165.

Habitat in truncis putridis & sub cortice arborum emortuarum, in Fennia australi passim.

38. *E. Ehippium*: ater hirtus, thorace convexiori æquali, elytris sanguineis, macula suturali oblonga nigra, tarsis piceis.

Schönh. Synon. 3. 301. 166.

Elater sanguineus, var γ. *Payk. Faun. 3. 33. 37.*

Habitat in foliis fruticum & in pratis sylvaticis Fenniae australis rarius.

39. *E. præustus*: ater hirtus, thorace depressiori æquali, elytris sanguineis, apice summo nigris, tarsis ferrugineis.

Schönh. Synon. 3. 301. 167.

Elater sanguineus, var β. *Payk. Faun. 3. 33. 37.*

Habitat in truncis putridis, sub cortice arborum & in pratis sylvaticis passim.

40. *E. elongatulus*: ater hirtus, thorace depressiori æquali, elytris ferrugineo-testaceis, apice fuscis, tarsis piceo-ferrugineis.

Schönh. Synon. 3. 301. 168.

Elater sanguineus, var *δ. Payk. Faun. 3. 33. 37.*

Habitat in truncis putridis & sub cortice arborum emortuarum, sat frequens.

41. *E. balteatus*: ater hirtus, antennis pedibusque piceis, elytris antice ultra medium rufo-ferrugineis.

Schönh. Synon. 3. 303. 174.

Habitat in truncis putridis & sub cortice arborum emortuarum, frequens.

42. *E. tristis*: niger pubescens, antennis pedibusque piceo-ferrugineis, elytris basi margineque exteriori griseo-pallidis.

Schönh. Synon. 3. 295. 149.

Habitat in truncis putridis, minus frequens.

43. *E. nigrinus*: niger nitidus subpubescens, antennis pedibusque piceis, thorace antice angustiori, elytrorum interstitiis rugosis.

Schönh. Synon. 3. 296. 150.

Habitat in truncis & sub cortice arborum emortuarum, atque in frondibus *Abietis* sat frequens.

44. *E. auritus*: niger nitidus fusco-pubescens, thoracis lateribus & angulis, antennis pedibusque rufescentibus, elytris crenato-striatis, interstitiis crebre punctulatis.

Schönh. Synon. 3. 298. 158.

Var. b. Thoracis angulis tantum posticis rufescentibus.

Elater erythrogonus, Müller in Germ. Mag. d. Entom. 4. 186. 2.

Habitat in frondibus Abietis rarius; in Bothnia orientali *D. Wasastjerna*; in Fennia australi etiam aliquoties lectus.

Obs. Var. b. in eo tantum differt, quod latera thoracis & anguli antici nigra sint.

45. *E. ruficollis*: niger glaber, thorace lævi, medio latiori, rubro antice nigro, elytris profundius punctato-striatis, nigro-cærulescentibus.

Schönh. Synon. 3. 297. 156.

Habitat in graminosis aridis, minus frequens.

46. *E. equestris*: niger nitidus ovato oblongus, thorace punctulato, elytris fascia lata fulva, punctis crebris subseriatis, antennis serratis.

Schönh. Synon. 3. 312. 228.

Drapetes equestris, Dej. Catal. de col. pag. 34.

Habitat in Savolaxia rarissime. *D. Savenius.*

47. *E. pulchellus*: oblongus niger convexus, thorace elongato carinato, elytris flavo-maculatis, striatis, interstitiis convexioribus, pedibus pallidis.

Schönh. Synon. 3. 311. 219.

Habitat ad ripas fluvii Kemiensis, a *D. Mannenheim* captus.

48. *E. 4-pustulatus*: brevior depressus niger pubescens, elytris tenue striatis, impunctatis, interstitiis planioribus, maculis duabus pedibusque pallidis.

Schönh. Synon. 3. 315. 251.

Var. b. Elytris macula tantum humerali pallida.

Var. c. Elytris macula tantum ad apicem pallida.

Var. d. Elytris nigris immaculatis.

Schönh. Synon. 1. c. var β.

Habitat in littoribus maris arenosis passim; Varietates b. & c. rarissime obveniunt; var. b. in Parœcia Lemo invenit D. *Mannerheim*.

Fam. 2. Ore deflexo, fronte obtusa.

49. *E. aterrimus*: elongatus niger opacus punctatissimus, thorace sublineari postice canaliculato, pedibus fusco-piceis.

Schönh. Synon. 3. 278. 73.

Habitat in pratis sylvaticis passim.

50. *E. brunneus*: brevior rufo-ferrugineus punctatissimus, capite, antennis, thoracis lineis tribus, pectore abdominisque basi nigris.

Schönh. Synon. 3. 298. 160.

Var. b. Thorace nigro, angulis omnibus ferrugineis, abdomine latius infuscato.

Schönh. Synon. 1. c. var. β.

Habitat in pratis sylvaticis, præsertim in floribus Umbellatarum, sat frequens.

Obs. Variat etiam elytris obscurius fusco-brunneis.

51. *E. fugax*: brevior niger punctatissimus aureo-pubescent, elytris castaneis, tibiis tarsisque ferrugineis.

Schönh. Synon. 3. 298. 161.

Var. b. *Elytris nigricantibus.*

Schönh. Synon. 1. c. var. β.

Habitat in floribus Umbellatarum, & in frondibus Pini, sat frequens.

52. *E. Segetis*: oblongus fuscus griseo-pubescent, antennis pedibusque testaceis, elytris striatis griseis fusco-lineatis.

Schönh. Synon. 3. 305. 184.

Elater striatus. Payk. Faun. 3. 27. 31.

Habitat in agris & pratis,

53. *E. obscurus*: brevis nigro-fuscus pubescens opacus, antice obtusus, thorace gibbo, antennis pedibusque fusco-testaceis.

Schönh. Synon. 3. 304. 182.

Var. b. *Elytris, antennis pedibusque dilutius testaceis.*

Schönh. Synon. 1. c. var. β.

Elater variabilis. Payk. Faun. Sv. 3. 26. 30.

Habitat in agris, hortis & pratis frequens.

54. *E. Sputator*: oblongus niger pubescens subnitidus, thorace longiori sublineari, antennis, elytris pedibusque testaceis.

Schönh. Synon. 3. 304. 181.

Var. b. Elytris fuscis, antennis pedibusque fusco-testaceis.

Schönh. Synon. l. c. var. β.

Habitat apud nos rarissime. Var. b. ad Willnäs in Parœcia Lemo semel invenit D. *Mannerheim*.

55. *E. marginatus*: lineari-elongatus, fusco-piceus, thoracis limbo pedibusque rufo-ferrugineis, elytris testaceis, sutura margineque nigris.

Schönh. Synon. 3. 296. 152.

Elater dorsalis. Payk. Faun. Sv. 3. 4. 6.

Var. b. Dilutior, thorace rufo-ferrugineo, disco obscuriori, elytrorum sutura parum infuscata.

Schönh. Synon. l. c. var. β.

Var. c. Thorace toto rufo-ferrugineo.

Habitat in foliis Betulæ & fruticum, frequens.

EUCNEMIS. *Ahrens. *)*

Labrum membranaceum subintegrum. Mandibulæ unidentatæ. Palpi apicem versus crassiores; articulo ultimo oblongo-ovato, subsecuriformi. Maxillæ membranaceæ, bifidæ. Labium submarginatum. Ligula apice rotundata. Thoracis anguli postici in spinam producti. Mucro sub thorace minimus.

*) Quamvis in Coleopteris Fennicis enumerandis, nomenclaturam a D. Gyllenhal adhibitam secuturi, nova Genera permulta, quæ vel recentioribus temporibus jam formata, vel quæ sub progressu operis hujus lentiori adhuc forsitan proponenda sunt, non, nisi in indice ad finem adjiciendo

1. *E. cruentatus*: linearis subcylindricus, nigropiceus obscurus, antennis, pedibus, thoracis & elytrorum margine, abdominisque signaturis sanguineis.

Mannerh. Eucnem. N:o 2. Tab. 1. f. 5. 6.

E. ater cruentatus. Gyllenh. Inf. Svec. 3. 435. 64.

Habitat in Parœcia Pemar rarissime; D. *Pip-pingsköld.*

2. *E. Sahlbergii*: elongatus subcylindricus ferrugineus, oculis nigris, thorace anterieus valde elevato, elytris rugoso-punctatis substriatis, antennis crassis serratis.

Mannerh. Eucnem. N:o 7. Tab. 2. f. 3. 4.

Habitat in Savolaxia rarissime; D. *Svenius.*

3. *E. pygmæus*: oblongus subcylindricus profunde rugoso punctatus, niger, tibiis tarsisque pallidis, elytris vix striatis, antennis crassis, maris longe pedinatis, feminæ acute serratis.

Mannerh. Eucnem. N:o 8. Tab. 2. f. 1. 2.

E. ater pygmæus. Gyllenh. Inf. Sv. 3. 436. 65.

Habitat in graminosis rarius; in Bothnia Orientali, D. *Hast.* Ad Ylæne Nygård in gramine, sub umbra arborum, aliquoties lectus.

MELASIS.

Palpi quatuor clavati; articulo ultimo ovato. Labium membranaceum integrum. Antennæ

systematico, adoptare voluimus, Genus tamen inserere Eucnemidis, tam quia a Fennico Entomologo, D. *Mannerheim*, Lib. Barone, sæpius a nobis citato, nuper monographice est descriptum, quam quoniam in hacce Monographia Typum Generis efficit species Fennica, a Gyllenhaal nondum cognita, non alienum duximus.

flabellatæ vel simplici serie pectinatæ. Corpus cylindricum. Caput intra thoracem retractum. Thorax postice utrinque spina armatus, subtus mucrone pectorali nullo.

1. *M. buprestoides*: nigra opaca, thorace antice latiori vix canaliculato, elytrorum striis interruptis, vix punctatis.

Schönh. Synon. 2. 115. 2.

Melasis flabellicornis. Payk. Faun. Sv. 1. 320. 1.

Habitat apud nos rarissime.

Obs. Specimen hujus Insecti mutilatum, corpus scilicet capite & thorace destitutum, in Tavastia captum, a multis retro annis memet vidisse in memoriam revocans, hanc speciem præterire non potui.

BUPRESTIS.

Palpi filiformes; articulo ultimo obtuso. Maxilla obtusa, unidentata. Ligula cylindrica, acuminata. Antennæ filiformes, serratæ.

Fam. 1. Elytris apice bidentatis.

1. *B. ænea*: fusco-ænea subtus cuprea, capite thoraceque rugoso-variolosis, elytris striatis rugosis, apice attenuatis, ano bidentato.

Schönh. Synon. 3. 217. 26.

Buprestis subrugosa. Payk. Faun. Sv. 2. 218. 5.

Habitat in sylvis rarius. D. Pfeiff.

2. *B. Berolinensis*: virescenti-ænea, subtus cuprea, thorace punctato subcanaliculato, elytris punctatissimis nigro-tuberculatis, apice attenuatis, ano tridentato

Schönh. Synon. 3. 216. 25.

Var. b. Tibiis intermediis dente valido armatis, ano bidentato; forte mas.

Schönh. Synon. 1. c. var β.

Var. c. Supra nigra.

Habitat in Finlandia rarissime.

Obs. Varietates b. & c. in Fennia captas persideo, sed typum hujus speciei numquam legi.

3. *B. conspersa*: supra nigro subænea, thoracis linea dorsali lævi, scutello transverso, elytris striatis æneo-variegatis, apice obtusis obsolete bidentatis.

Schönh. Synon. 3. 217. 28.

Buprestis variolosa Payk. *Faun. Sv. 2. 219. 5.*

Habitat in truncis Populi, Betulæ & Salicis rarius.

Obs. Anus maris late, feminae tenuiter emarginatus.

4. *B. rustica*: cærulescenti-ænea aut virescens, thorace anterieus angustato, elytris striatis apice truncatis bidentatis.

Schönh. Synon. 3. 221. 48.

Var. b. Fronte maculis & lineis, thoracisque angulis anticis flavis, ano subtus maculis duabus sinuatis fulvescentibus.

Schönh. Synon. 1. c. var β.

Var. c. Fronte maculis & lineis, thoracisque angulis anticis flavis, abdomine subtus utrinque maculis quatuor fulvis, ultima majore sinuata.

Schönh. Synon. 1. c. var γ.

Habitat in sylvis passim. Var. c. raro occurrit.

5. *B. flavo-maculata*: obscure nigro-ænea, fronte flavo-maculata, thorace linea utrinque laterali elytrisque maculis quatuor flavis, abdomine subtus fulvo-maculato.

Schönh. Synon. 3. 225. 65.

Var. b. Maculis elytrorum vario modo longitudinaliter confluentibus.

Schönh. Synon. 1. c. var δ.

Var. c. Maculis elytrorum tribus.

Schönh. Synon. 1. c. var γ. Gyll. Inf. Svec. 1. 445. not.

Var. d. Maculis elytrorum tantum duabus.

Var. e. Capite toto atro, macula minuta ante os lutea.

Schönh. Synon. 1. c. var β.

Habitat in sylvis, rarius.

6. *B. Octoguttata*: cærulescens nitida, thorace linea laterali, elytris maculis quinque, abdomineque plurimis quarifariis flavo-albidis.

Schönh. Synon. 3. 222. 49.

Var. b. Elytris cyaneis, maculis quinque flavo-albidis.

Var. c. Virescens, thorace lateribus flavo-lineatis, elytris virescenti-cæruleis, maculis quinque flavo-albidis.

Var. d. Virescens, elytris cærulescentibus, maculis quatuor flavo-albidis.

Habitat in frondibus & foliis arborum rarius.

Obs. Var. b. differt tantum colore elytrorum cyaneo; Var. c. magnitudine duplo minori & colore viridi, elytris tantum cæruleis. Var. d. quoque viridis est & magnitudine var. c. æqualis, sed macula flava, quæ ad scutellum utrinque in cæteris varietatibus observatur, in hac omnino deest.

Fam. 2. Elytrorum margine apicis serrato.

Sect. 1. Corpore ovato.

7. *B. Mariana*: fusco-ænea, thorace elytrisque lineis elevatis nigris, nitidis, elytrorum disco foveis duabus impressis æneis.

Schönh. Synon. 3. 229. 84.

Var. b. *Nigra* obscurior tota.

Habitat in Pinetis, haud frequens.

Obs. Segmentum abdominis quintum in mare profunde excisum, in femina integrum.

8. *B. chrysostigma*: purpurascenti-ænea, supra rugosa, elytris elevato-costatis, margine, maculis duabus disci, tertiaque basali obsoletiori, rubro-aureis impressis.

Schönh. Synon. 3. 234. 111.

Var. b. Margine elytrorum concolore.

Habitat in locis sylvaticis minus frequens; in Lapponia, D. *Sanmark*.

Obs. Segmentum abdominis quintum in mare profunde emarginatum, in femina truncatum.

9. *B. affinis*: purpurascenti-ænea punctatissima, elytris versus apicem obsolete costatis, margine concoloribus, punctis tribus aureis impressis.

Schönh. Synon. 3. 235. 112.

Buprestis congener. Payk. Faun. Sv. 2, 222. 9.

Habitat in locis sylvaticis, rarissime.

Obs. Sexus differentia ut in præcedente.

10. *B. tarda*: cœruleo-virescens subdepressa creberrime punctulata, thoracis lateribus rectis, elytris cyaneis, apice rotundatis, clypeo flavescente.

Schönh. Synon. 3. 237. 125.

Buprestis clypeata. Payk. Faun. Sv. 2. 223. 10.

Var. b. Tota supra nigra immaculata.

Schönh. Synon. 1. c. var β.

Habitat in Savolaxia D. *Savenius*; in Parœcia Sastmola D. *Mannerheim*.

1. *B. appendiculata*: subdepressa nigra immaculata, thoracis lateribus rotundatis, elytris creberrime granulato punctatis, apice acutis subserratis.

Schönh. Synon. 3. 237. 126.

Buprestis Morio. Payk. Faun. Sv. 2. 230. 17.

Var. b. Thorace foveola ad basin utrinque impressa.

Var. c. Thorace foveolis utrinque duabus impressis.

Var. d. Thorace foveolis utrinque tribus impressis.

Habitat in sylvis passim. Var. c. & d. in Bothnia orientali legit D. *Wassafjerna*.

Obs. In Var. b. foveola juxta basin propius ad sulcum longitudinalem impressa est. In var. c. foveola ad basin ut in var. b. sed altera paulo minor in medio lateris sita est; & in var. d. denique foveolæ binæ ut in var. c. tertiâ vero ante foveolam basalem in medio dorsi conspicitur.

Sect. 2. Corpore lineari-elongato.

12. *B. viridis*: viridi-ænea, fronte convexa subfoveolata, thorace brevissimo transversim impresso, lateribus parum rotundato, elytris apice rotundatis.

Schönh. Synon. 3. 244. 152.

Var. b. Capite thoraceque aureo-cupreis, elytris viridibus.

Schönh. Synon. 1. c. var. β.

Var. c. Thorace elytrisque violaceo-virentibus.

Schönh. Synon. 1. c. var. γ,

Habitat in foliis arborum & fruticum, sat frequens.

13. *B. olivacea*: olivaceo-virescens, fronte retusa vix foveolata, thorace longiore dorso subcanaliculato lateribus vix rotundatis, elytris apice subtruncatis.

Schönh. Synon. 3. 245. 153.

Var. b. Corpore toto cœruleo-virescente.

Schönh. Synon. 1. c. var. β.

Habitat in floribus pratorum sylvaticorum in Fennia australi rarius; Var. b. in Parœcia Lemo; D. *Mannerheim*.

Fam. 3. Elytris integris muticis.

14. *B. acuminata*: supra fusco-cuprea, subtus cuprea rugosa, thorace sulcato, elytris rugoso-striatis, apice elongato-attenuatis, ano tridentato.

Schönh. Synon. 3. 251. 199.

Var. b. Tibiis intermediis dente valido subacuto armatis, ano bidentato; forte mas.

Habi.